

Razvoj hrvatskih škola u okviru pretpristupnog programa IPA - IV. komponenta - Razvoj ljudskih potencijala

*Putokazi prema EU u području odgoja i obrazovanja
Bol, 16. – 18. listopada 2012.*

IPA – Instrument pretpristupne pomoći

za razdoblje 2007.-2013.

pomoć državama kandidatkinjama i potencijalnim kandidatkinjama u procesu usklađivanja nacionalnog zakonodavstva i provedbi pravne stečevine EU

priprema za korištenje strukturnih fondova te Kohezijskog fonda

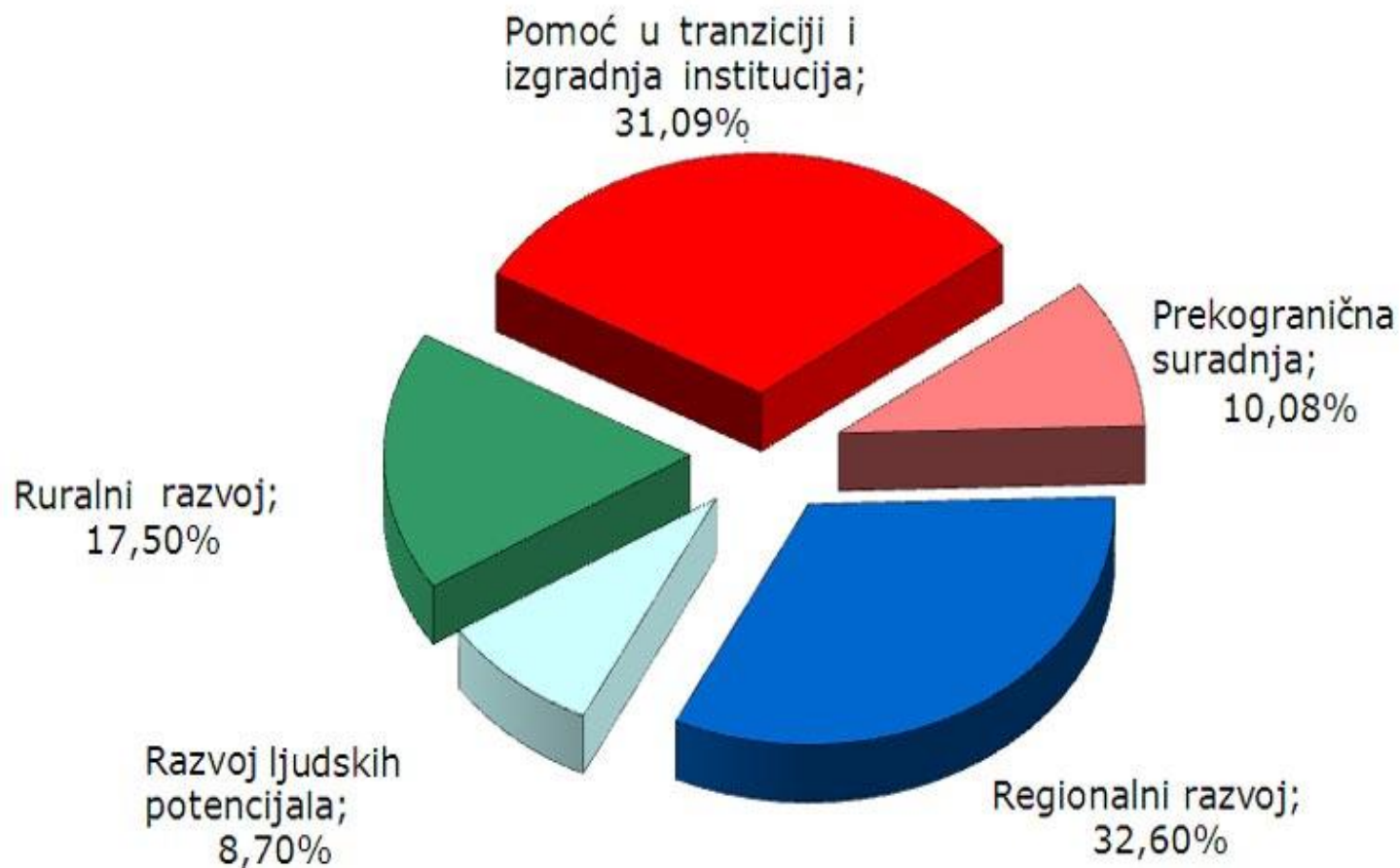
5 komponenti

sredstva namijenjena Hrvatskoj:

GODINA	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	½ 2013.
EUR (mil.)	141	146	151	154	157	156	95

Raspodjela sredstava po komponentama

Operativna struktura OP RLJP

MRMS

DARIO BARON

Čelnik Operativne strukture

MRMS

DARIO BARON

Pomoćnik ministra
Uprava za koordinaciju
programa i projekata EU
u području rada i
socijalne sigurnosti

MSPM

MAJA SPORIŠ

Pomoćnica ministra
Uprava za mlade,
međunarodne poslove i
poslove EU

MZOS

ANKICA NJEŽIĆ

Pomoćnica ministra
Uprava za odgoj i
obrazovanje

UZUVRH

IGOR VIDAČAK

Predstojnik ureda

HZZ

**ANKICA PAUN
JARALLAH**

ravnateljica
Odjel za financiranje i
ugovaranje projekata
Europske unije

HZZ

**ANKICA PAUN
JARALLAH**

ravnateljica
Odjel za financiranje i
ugovaranje projekata
Europske unije

ASOO

IVAN ŠUTALO

v.d. ravnatelja
Odjel za financiranje i
ugovaranje IPA programa

NZZRC

**CVJETANA PLAVŠA
MATIĆ**

Ravnateljica Zaklade

Operativni program Razvoj ljudskih potencijala 2007.-2013.

- strateški dokument
- podupire mjere usmjerene na poticanje:
  - zapošljavanja
  - obrazovanja i usavršavanja
  - socijalnog uključivanja
  - jačanja socijalnog dijaloga
  - razvoja civilnog društva
- IV komponenta kao preteča Europskog socijalnog fonda (engl. *European Social Fund*) financira projekte na području socijalne kohezije u svrhu ostvarivanja ciljeva Europske strategije za zapošljavanje
- financiranje: 85 % iz proračuna EU
15 % iz proračuna RH

Operativni program Razvoj ljudskih potencijala

Okvirni opći cilj:

povećanje broja novih i kvalitetnijih radnih mjesta, privući i zadržati više ljudi u zaposlenosti povećavajući ulaganja u ljudski kapital i jačajući socijalno uključivanje

Pregled prioriteta i mjera Operativnog programa

Prioritet 1. Poboljšanje pristupa zapošljavanju i održivo uključivanje u tržište rada

Mjera 1.1. Podrška u osmišljavanju i provedbi aktivne i preventivne politike tržišta rada

Mjera 1.2. Jačanje učinkovitosti i kvalitete hrvatskih javnih službi za zapošljavanje

Prioritet 2. Jačanje socijalnog uključivanja osoba kojima je otežan pristup tržištu rada

Mjera 2.1. Potpora skupinama koje se nalaze u nepovoljnom položaju u pristupu zapošljavanju

Mjera 2.2. Podrška pristupa obrazovanju skupinama u nepovoljnom položaju

Mjera 2.3. Razvoj socijalnih usluga u cilju poboljšanja mogućnosti zapošljavanja

Prioritet 3. Jačanje ljudskog kapitala i zapošljivosti

Mjera 3.1. Daljnji razvoj Hrvatskog kvalifikacijskog okvira

Mjera 3.2. Jačanje sustava obrazovanja odraslih

Mjera 3.3. Podrška jačanju kvalitete i učinkovitosti institucija odgovornih za razvoj politika obrazovanja te obrazovanje i usavršavanje

Prioritet 4. Tehnička pomoć

Mjera 4.1. Priprema projekata

Mjera 4.2. Upravljanje programom i izgradnja kapaciteta

Prioritet 5. Jačanje uloge civilnog društva za bolje upravljanje

Mjera 5.1. Promocija socijalnog dijaloga

Mjera 5.2. Jačanje uloge civilnog društva za socioekonomski rast i demokratski razvoj

Ciljevi prioriteta relevantnih za sektor obrazovanja

Prioritet 2 – Jačanje socijalnog uključivanja i integracije osoba kojima je otežan pristup tržištu rada

Posebni ciljevi

Povećati zapošljivost osoba u nepovoljnom položaju i olakšati im pristup obrazovanju i tržištu rada.

Prioritet 3 – Unaprjeđivanje ljudskog kapitala i zapošljivosti

Posebni ciljevi

Povećati ulaganja u ljudski kapital u Hrvatskoj i promicati veću zapošljivost pomažući Hrvatskoj u razvoju i provedbi usklađene politike razvoja ljudskih potencijala i nacionalnog kvalifikacijskog okvira te povećati cjelokupnu važnost tržišta rada, učinkovitost i kvalitetu sustava obrazovanja i osposobljavanja.

Podržati razvoj sposobnosti hrvatskih javnih institucija i mjerodavnih nevladinih partnera u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, te u području obrazovanja odraslih.

Vrste ugovora

Ciljevi Operativnog programa i sektorskih prioriteta se postižu provedbom različitih vrsta ugovora

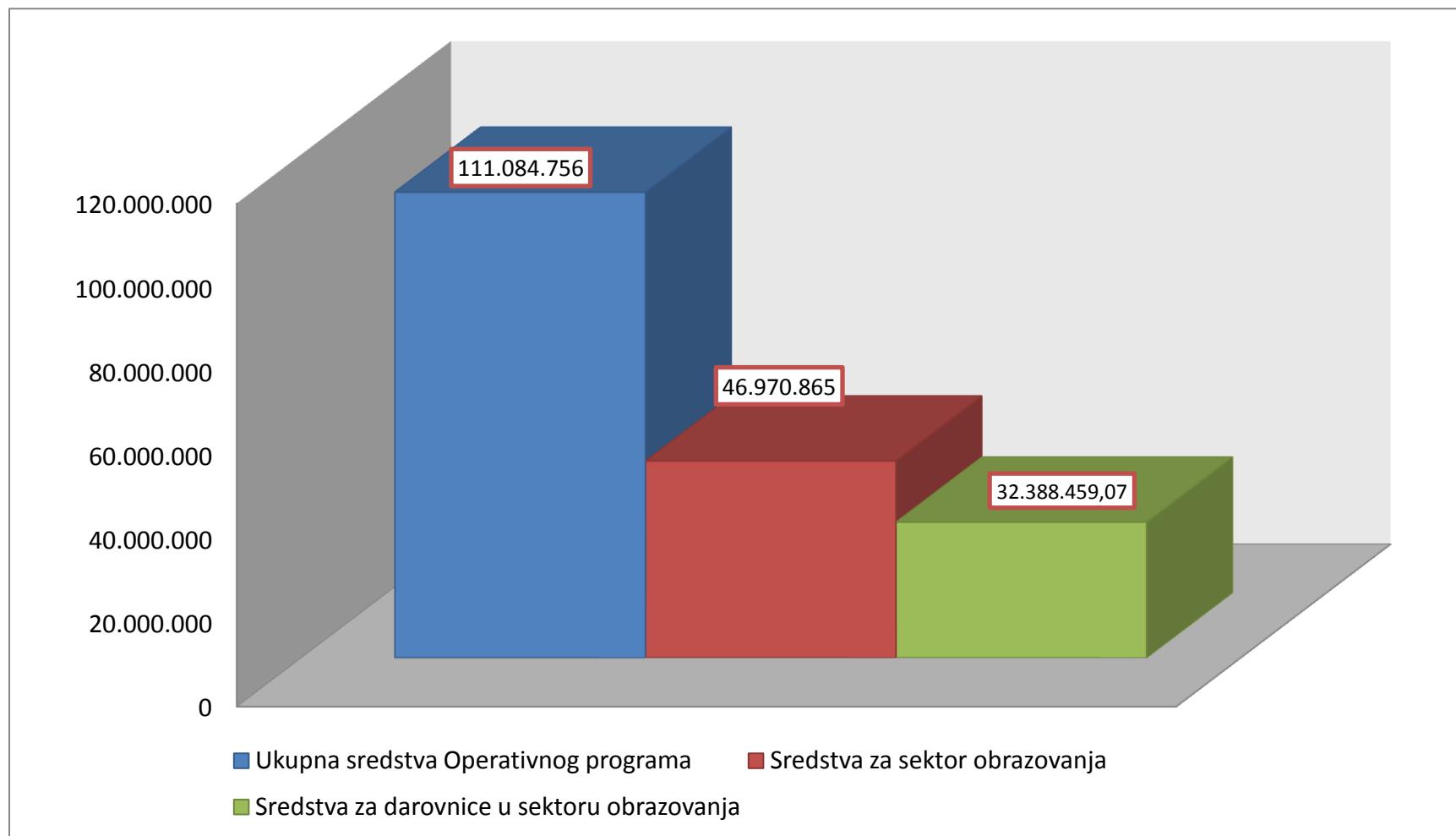

Ugovori o
uslugama
(tehnička
pomoć)

Ugovori dodjele
bespovratnih
sredstava
(darovnice ili
grant sheme)

Raspodjela sredstava Operativnog programa (mil. eura)

Program dodjele bespovratnih sredstava (darovnica) – karakteristike

- instrument kojim financijer ispunjava ciljeve određene politike podržavajući projekte koje provode organizacije i ustanove koje poznaju potrebe korisnika i ciljnih skupina
- direktno financiranje neprofitne aktivnosti krajnjeg korisnika (npr. škole, udruge, instituti, tijela lokalne samouprave, komore, turističke zajednice, mali i srednji poduzetnici, fakulteti)
- na zadanu temu iz natječaja krajnji korisnici razvijaju projektni prijedlog
- financiranje projektnih prijedloga doprinosi općem interesu te promiče određenu politiku iz pravne stečevine EU-a
- krajnji korisnik uvijek sufinancira projekt
- kod darovnica, projekte pripremaju i izrađuju same ustanove sustava koje najbolje poznaju potrebe svoje ustanove, njenih učenika i nastavnika čime se zadovoljava poštivanje razvojnog pristupa od 'dna prema vrhu' (engl. bottom-up approach)

- darovnice - financijska injekcija školama koja doprinosi njihovoj transformaciju u modernu obrazovnu ustanovu koja razvija kompetencije svojih polaznika sukladno potrebama tržišta rada i mogućnostima nastavka obrazovanja

Važno je spomenuti i druga dva načela koja također doprinose važnosti darovnica za obrazovni sustav — **načelo partnerstva i načelo fleksibilnosti**

- **načelo partnerstva** – u jednom projektu škole u pravilu razvijaju i podnose projekt u partnerstvu s drugom školom ili određenim gospodarskim-socijalnim subjektom što omogućuje sinergijski razvoj obrazovne ponude u okviru pojedine regije.
- **načelo fleksibilnosti** je prisutno u činjenici da vrijednost pojedinog projekta može varirati od npr. minimalnih 50 000 eura do maksimalnih 300.000 eura vrijednosti projekta čime se pruža prilika i uvjetno rečeno 'manjim' školama da se javljaju na natječaj i dobiju sredstva sukladno svojim specifičnim potrebama.

Ciljevi provedbe darovnica u sektoru obrazovanja

U području obrazovanja učenika u nepovoljnom položaju i u području sustava osnovnoškolskog, općeg srednjoškolskog i visokog obrazovanja

- povećati obrazovna postignuća srednjoškolaca s teškoćama u skladu s njihovim potrebama i potrebama tržišta rada te njihovom
- poduprijeti formalne odgojno-obrazovne ustanove s ciljem povećanja broja osoba u nepovoljnome položaju koje se upisuju i završavaju obrazovanje
- poduprijeti projekte kojima je cilj poboljšanje kvalitete obrazovanja osoba u nepovoljnome položaju
- razvoj i modernizacija sustava i kvalifikacija u općem i/ili visokom obrazovanju
- razvoj kurikuluma/programa utemeljenih na ishodima učenja, uključujući studijske programe zasnovane na pravilnoj upotrebi ECTS-a i ishoda učenja
- razvoj kapaciteta za provedbu učenja usmjerenog na učenika/studenta

U području sustava strukovnog obrazovanja i obrazovanja odraslih

- jačanje kapaciteta strukovnih nastavnika za uvođenje modernih, na učenika orijentiranih pristupa u predavanju, a potrebnih za uvođenje novih kurikuluma
- pružiti potporu strukovnim školama u razvoju pristupa “bottom-up” (odozdo prema gore) kako bi svojim učenicima mogle osigurati osuvremenjene kompetencije i pristup najnovijim tehnologijama podižući tako njihovu relevantnost na tržištu rada
- potaknuti strukovne škole na razvoj i primjenu novih i suvremenih znanstvenih, tehničkih i inovacijskih postignuća u pružanju obrazovanja.
- modernizacija postojećih i razvoj novih kratkih programa obrazovanja odraslih i uspostava regionalne mreže ustanova za obrazovanje odraslih kroz razmjenu ovih programa
- poduprijeti i potaknuti opće unaprjeđivanje kapaciteta ustanova za obrazovanje odraslih u bliskoj suradnji s lokalnim dionicima.

Pregled prihvatljivih aktivnosti za financiranje u okviru darovnica unutar sektora obrazovanja

Područje obrazovanja skupina u nepovoljnom položaju

- razvijanje vještina i kompetencija nastavnika, stručnih suradnika ili drugih zaposlenika škola u skladu s potrebama učenika s teškoćama
- nabava računalne opreme prilagođene potrebama učenika s teškoćama
- Nabava didaktičkih materijala – pedagoških materijala za obrazovanje učenika s teškoćama (npr. radne bilježnice, priručnici, vodiči, elektronički materijali, udžbenici itd.)
- nabava namještaja za učionice (prilagođenog potrebama učenika s teškoćama)
- aktivnosti vezane uz rad osobnih asistenata i asistenata u nastavi
- aktivnosti vezane uz olakšavanje fizičkog pristupa učenika s teškoćama prostorima obrazovanih ustanova
- organizacija ljetnih kampova za učenike s teškoćama
- aktivnosti koje promiču prijelaz s obrazovanja kod kuće na obrazovanje u posebnim odgojno-obrazovnim ustanovama

- uspostava protokola za suradnju između obrazovnih ustanova i drugih dionika (npr. centri za socijalnu skrb, obiteljski centri)
- aktivnosti kojima je cilj veće uključivanje romske djece u dječje vrtiće i osnovnoškolsko obrazovanje
- Izvan nastavne aktivnosti / produženi boravak u osnovnom obrazovanju za romsku djecu (potpora u učenju)
- Ljetni kampovi izvanškolska događanja usmjerena na društvenu integraciju učenika romske nacionalnosti
- aktivnosti podrške roditeljima romske djece / rad u romskim zajednicama
- usavršavanje nastavnika / stručnih suradnika u području rada s romskom djecom

Područje osnovnoškolskog , opće-obrazovnog srednjoškolskog obrazovanja i visokog obrazovanja

- razvoj školskih kurikuluma za sustava općeg obrazovanja koji se temelje na ishodima učenja
- aktivnosti nužne za razvoj kurikuluma u općem obrazovanju (utvrđivanje radnog opterećenja učenika)
- Integracija europske dimenzije obrazovanja u kurikule
- studijska putovanja, osposobljavanja, seminari na nacionalnoj i europskoj razini s ciljem razmjene iskustava
- razvoj inovativnih metoda praćenja i ocjenjivanja učenika i nastavnika
- razvoj, izrada i distribucija nastavnih materijala, inovativnih udžbenika, audio-vizualnih/interaktivnih materijala, obrazovnih računalnih programa, učenje na daljinu
- razvoj inovacija koje se bave međusektorskim pitanjima poput ravnopravnosti spolova, očuvanja okoliša, održivog razvoja itd.
- nabava potrebne opreme i materijala

- razvoj novih ili prilagodba postojećih studijskih programa na hrvatskoj jeziku koji se temelje na pravilnoj upotrebi ishoda učenja i radnog opterećenja studenata
- razvoj i primjena pravila i procedura akreditacije studijskih programa
- razvoj inovativnih metoda prikupljanja povratnih informacija od nastavnika i studenata vezano uz kvalitetu studijskih programa
- razvoj pilot-sustava za priznavanje prethodnog učenja u visokom obrazovanju
- promicanje stjecanja ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje
- integracija europske dimenzije obrazovanja u kurikule za visoko obrazovanje
- nabava potrebne opreme i materijala

Područje strukovnog obrazovanja

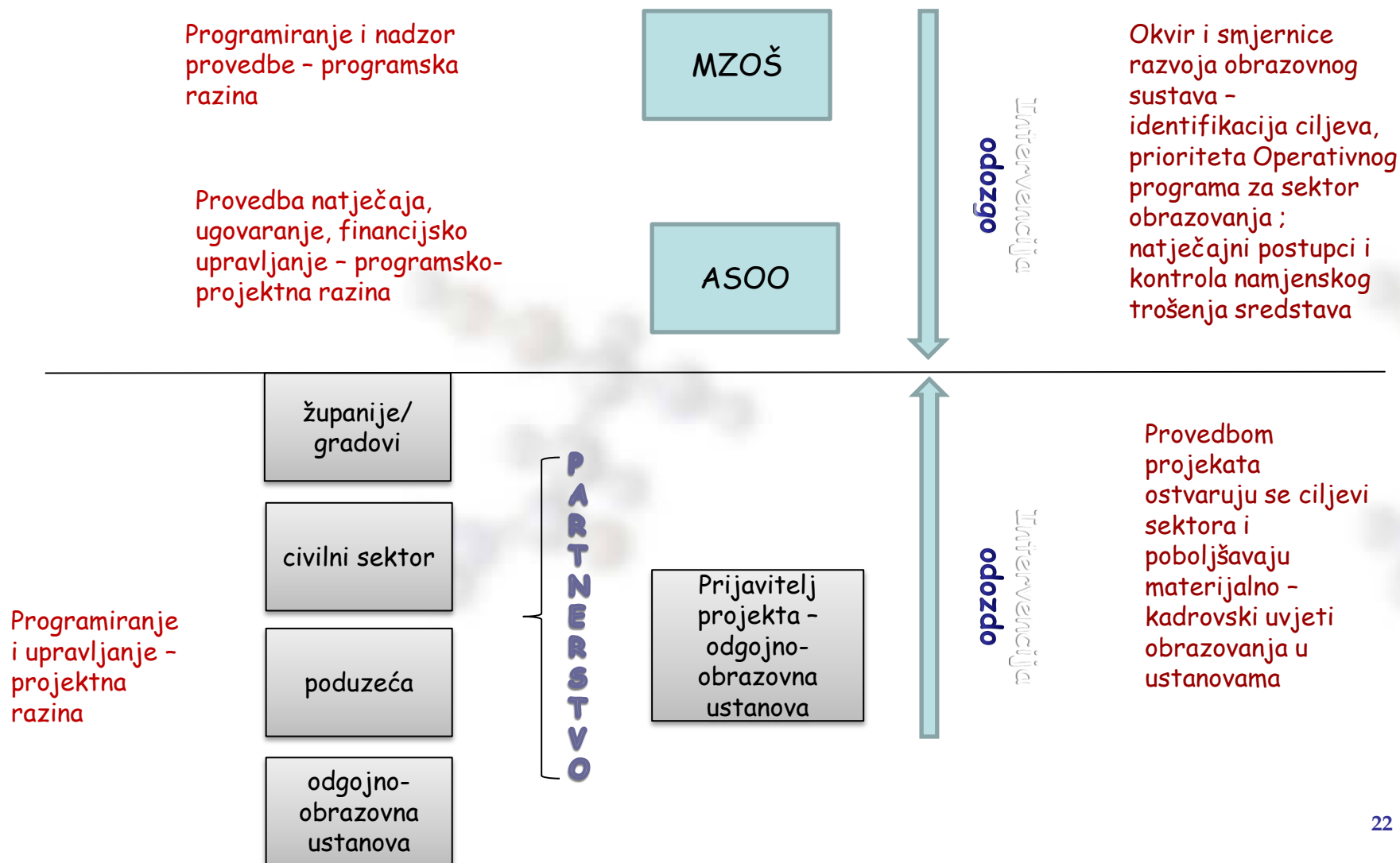
- aktivnosti razvoja i uvođenja novih kurikuluma koji čvršće povezuju teoriju i praksu i pružaju adekvatan izvor za stjecanje realnih radnih vještina koje se mogu odmah iskoristiti na tržištu rada
- razvoj kurikuluma uzimajući u obzir poboljšanje vertikalne mobilnosti strukovnih učenika kroz suradnju s institucijama visokog obrazovanja
- aktivnosti usmjerene na povećanu upotrebu intraneta i relevantnih softvera (IT rješenja uzimajući u obzir poboljšanje uvođenja novih kurikuluma (interna komunikacija i administracija)
- aktivnosti koje se bave specifičnim analizama potreba za usavršavanjima nastavnika strukovnih škola
- trening strukovnih nastavnika za primjenu aplikacija (npr. e-učenje, specijalizirane on-line platforme, virtualne knjižnice itd.)
- uvođenje metoda isplativih i prilagođenih edukacija s ciljem poboljšanja znanja stranih jezika kod strukovnih nastavnika

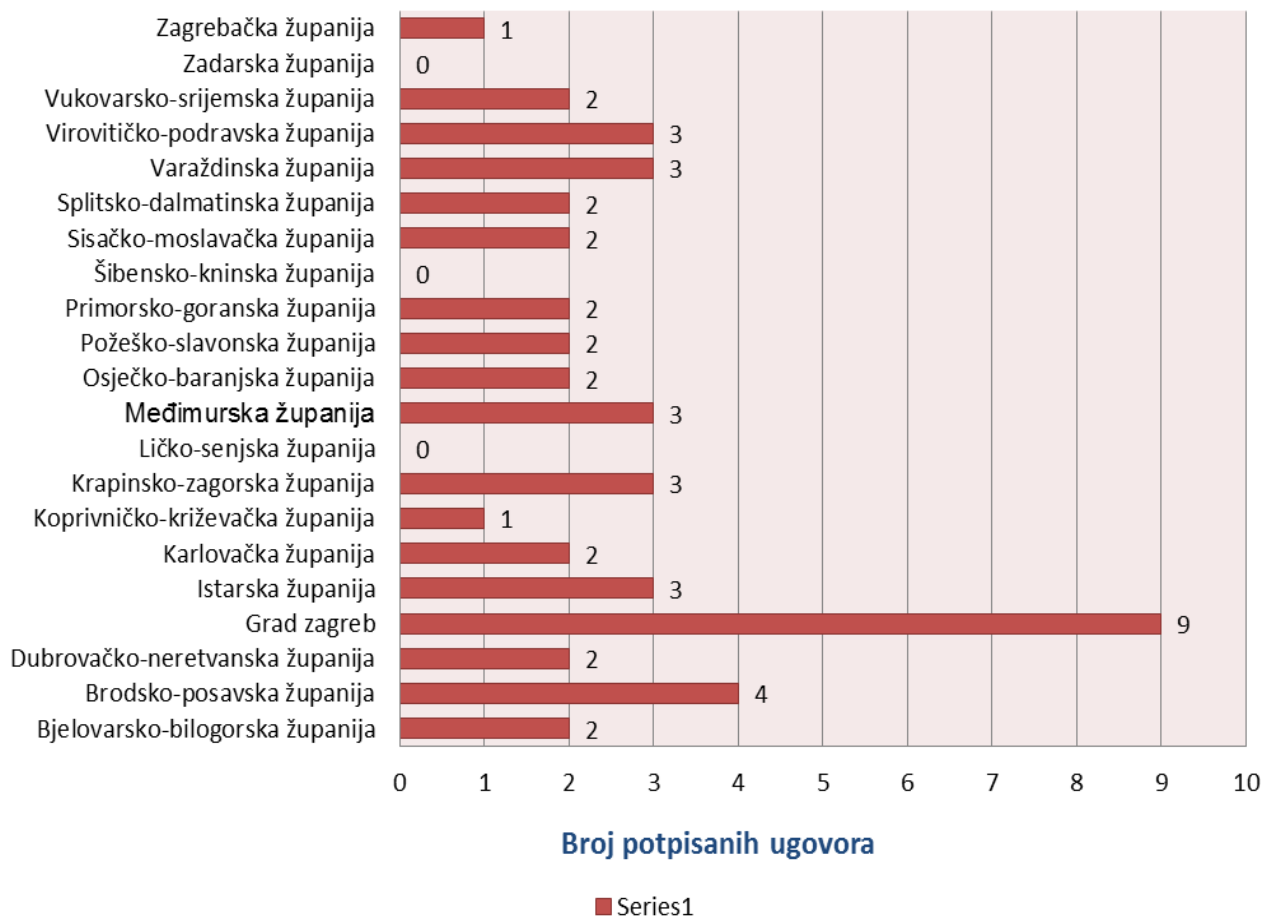
- izrada i provedba akcijskih planova za povećanje kapaciteta strukovnih škola za izvođenje suvremene praktične nastave
- tehnička pomoć strukovnim školama (stručno znanje izvana) u izradi dokumenata koji se odnose na pristup strukovne škole inovacijama, (udžbenici, radni listovi, priručnici o učinkovitoj upotrebi nove opreme itd.)
- uvođenje novih znanstvenih, tehnoloških inovacija u obrazovnu ponudu strukovnih škola
- osnivanje/razvoj mreža s drugim relevantnim strukovnim školama, istraživačkim ustanovama, pojedinim poduzećima iz određenog strukovnog područja
- nabava specijalizirane didaktičke/informatičke ili druge opreme u svrhu podupiranja provedbe inovativnih izvannastavnih i drugih obrazovnih aktivnosti, programa i projekata i/ili izvođenja školske praktične nastave

Područje obrazovanja odraslih

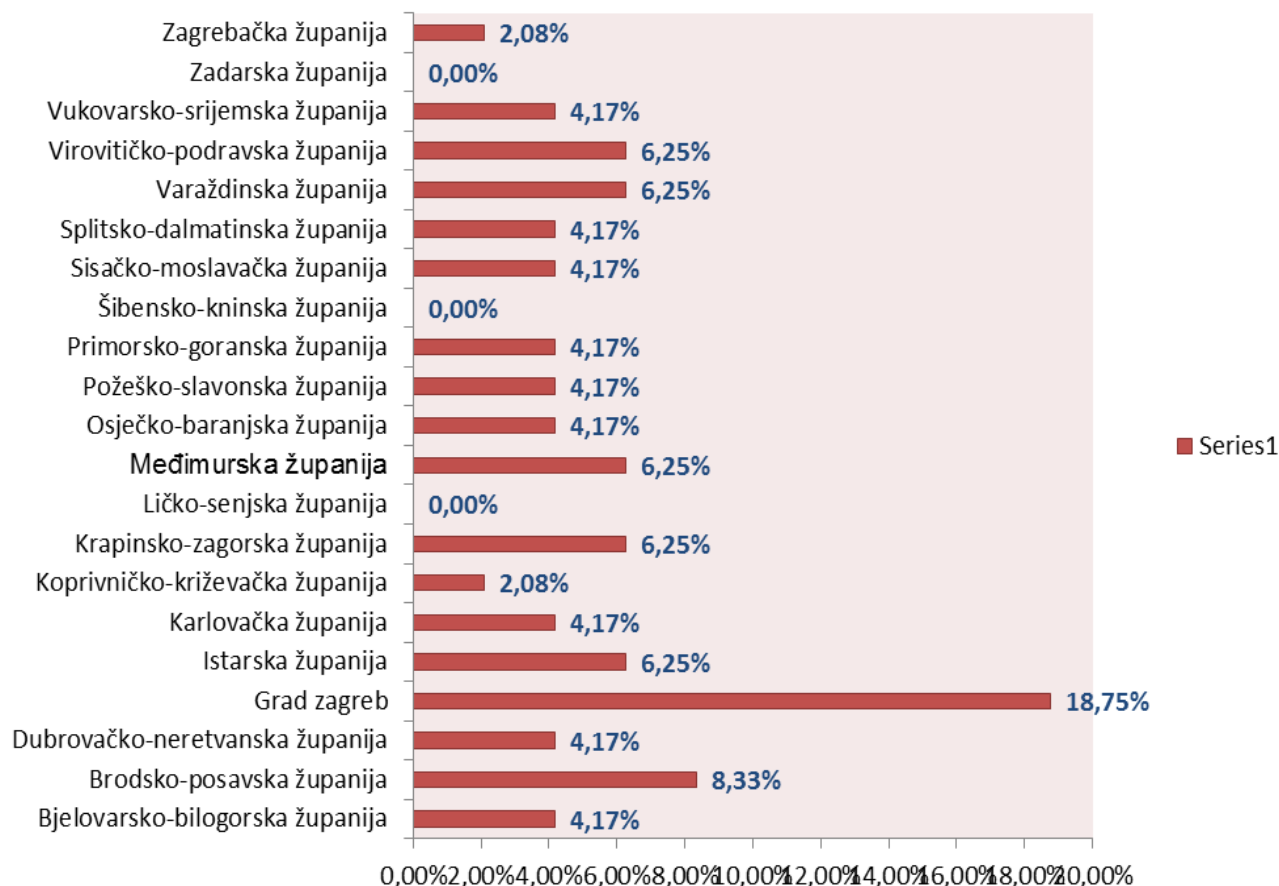
- aktivnosti usmjerene na pripremu, verifikaciju i provedbu moderniziranih postojećih i/ili izradbu novih kratkih programa
- aktivnosti usmjerene na razvoj poslije-srednjoškolskih programa obrazovanja odraslih
- aktivnosti usmjerene na proizvodnju brošura, letaka i drugih materijala za promicanje izrađenih kratkih programa
- aktivnosti usmjerene na podizanje svijesti (npr. medijske kampanje za promociju važnosti cjeloživotnog učenja)
- aktivnosti usmjerene na jačanje kapaciteta nastavnog osoblja ustanova za obrazovanje odraslih
- nabava opreme i materijala nužnih za provedbu novo-razvijenih kratkih programa obrazovanja odraslih
- razvoj inovativnih načina za provedbu programa obrazovanja odraslih (učenje na daljinu, vođeno učenje itd.)
- aktivnosti razvoja i provedbe komunikacijskog plana za promociju programa obrazovanja odraslih (u suradnji s lokalnim dionicima)
- aktivnosti usmjerene na uspostavu suradnje s lokalnim dionicima (komore, udruge, agencije za regionalni razvoj itd.)

***Broj potpisanih ugovora u okviru darovnica u sektoru
strukovnog obrazovanja - pregled po županijama***

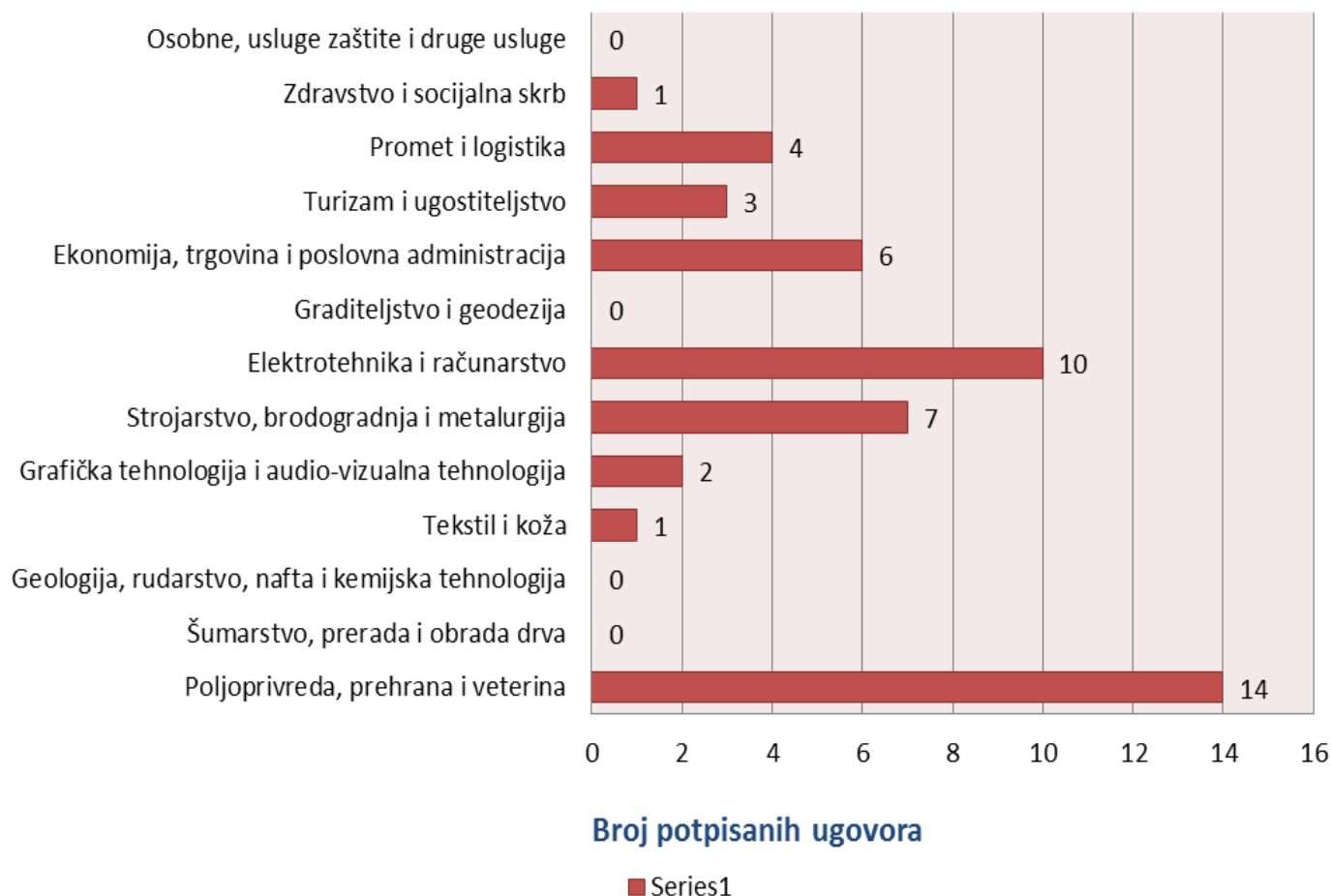

***Broj potpisanih ugovora u okviru darovnica u sektoru
strukovnog obrazovanja - pregled po županijama izražen
u %***

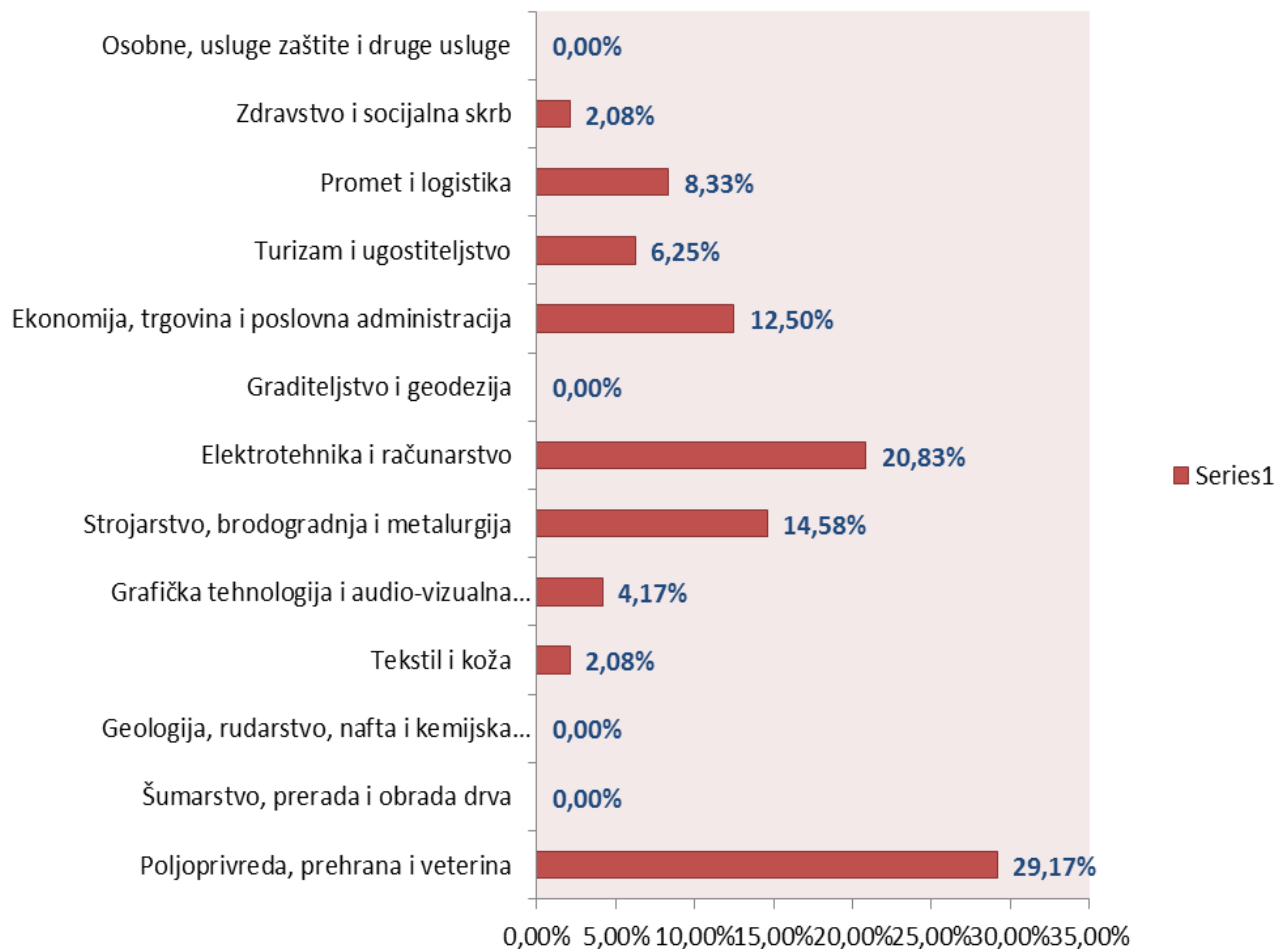

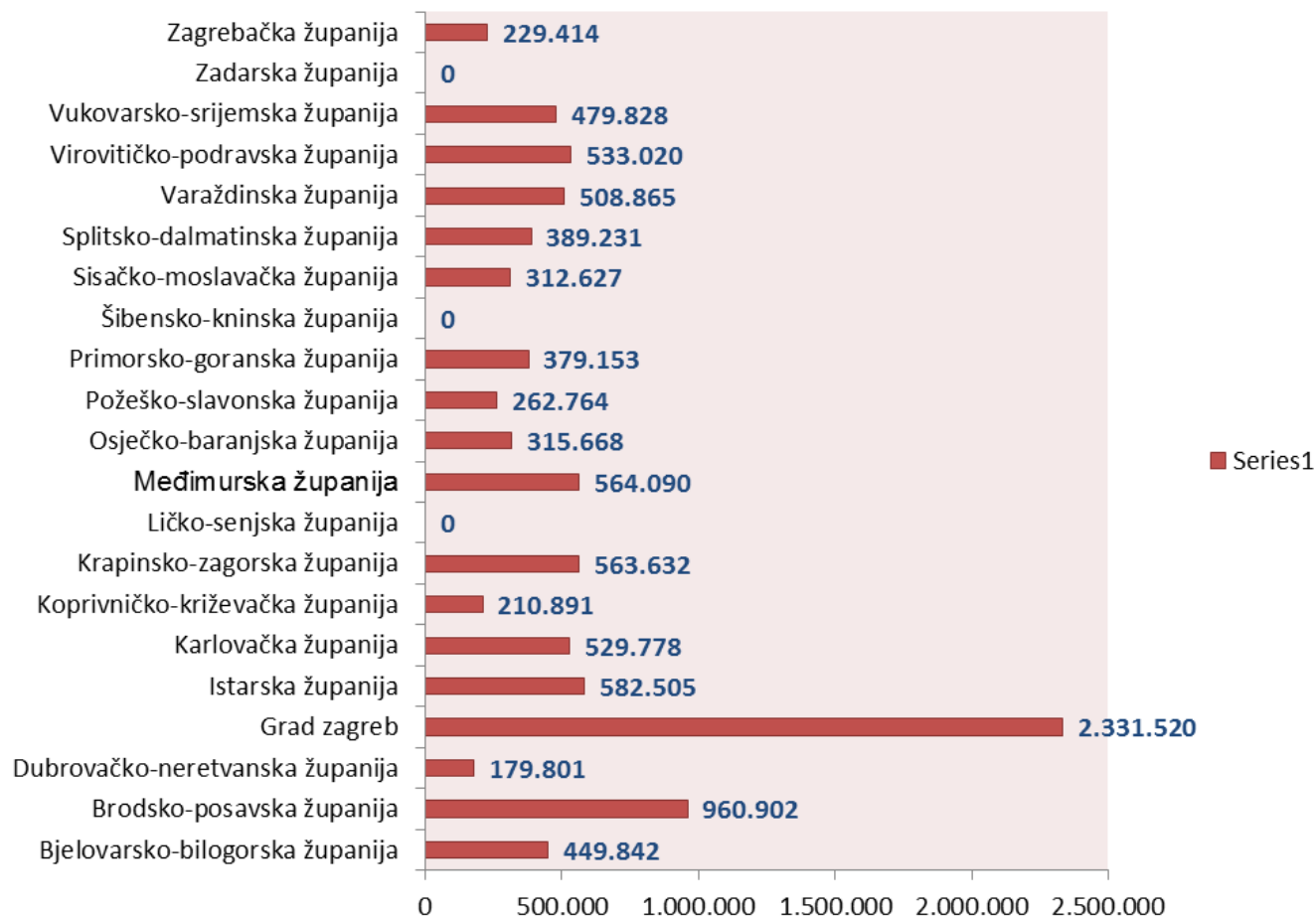
Broj potpisanih ugovora u okviru darovnica u području strukovnog obrazovanja - analiza po sektorima

***Broj potpisanih ugovora u okviru darovnica u području
strukovnog obrazovanja - analiza po sektorima (%)***

Financijska sredstva u okviru darovnica u sustavu strukvnog obrazovanja - pregled po županijama

Iskustvo škola koje su provodile darovnice financirane EU fondovima

- učenje novih vještina, stjecanje novih kompetencija
- učenjem do financijskih sredstava – kroz stručnu pomoć, opremanje
- stvaranje kapaciteta (znanja i vještina) za korištenje većih financijskih sredstava
- razvoj samopouzdanja i samosvijesti – mogućnost uspoređivanja i natjecanja-konkurentnost
- studijska putovanja s konkretnim zadaćama učenja na primjerima dobre prakse (otvorena metoda suradnje)
- prolaženje kroz sve etape rada –izrada koncepcije, istraživanje, analiza, izrada modela, evaluacija
- niz korisnih instrumenata za rad u svakodnevnim aktivnostima
- razmjena mišljenja i razvoj stručnih i osobnih kompetencija (komunikacija, usuglašavanje, razmjena različitih stavova i iskustava...)
- produkcija novih izvora učenja, materijala i metoda

Zaključno

- škole, dobitnice sredstava iz EU fondova, su pokazale da imaju jasne vizije vlastitoga razvitka te su ih uspjeli pretočiti u kvalitetne projektne prijedloge i tako dobiti sredstva EU-a za njihovu provedbu
- fondovi EU su mogućnost za gospodarski oporavak Hrvatske, ako ćemo ih znati iskoristiti, ali to ne ovisi samo o Vladi ili resornim ministarstvima, nego i o najmanjoj županiji, općini, gradu ili privatnom sektoru koji trebaju iskoristiti strateški okvir i prilike koje se pružaju objavljivanjem brojnih natječaja u različitim sektorima

Što nam slijedi... natječaji - IPA (faza III)

Daljnji razvoj i provedba Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (GS)

Modernizacija školskih kurikuluma u strukovnim školama u skladu s promjenjivim potrebama tržišta rada/gospodarstva (GS)

Što nam slijedi...

ESF: druga polovica 2013.

Promicanje socijalnog uključivanja skupina s posebnim potrebama u obrazovne institucije (GS)

Promicanje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (GS)

Provedba HKO-a / Promocija kvalitete u visokom obrazovanju (GS)

Jačanje sustava obrazovanja odraslih (GS)

Razvoj ljudskih potencijala u istraživanju i razvoju (GS)

ESF: 2014 – 2020

Početna faza programiranja (sektorska analiza, određivanje tematskih ciljeva)

Osnivanje radnih skupina, partnerske konzultacije, izrada strateških dokumenata...

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

Donje Svetice 38, 10000 Zagreb

E-pošta: **infoipa@mzos.hr**